

**ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ТА ЗАХОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ
ІНФЕКЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НАДАННЯМ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ У
ПРИФРОНТОВОМУ ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, ЩО НАДАЄ АМБУЛАТОРНУ І
СТАЦІОНАРНУ ДОПОМОГУ**

Калініченко С.В., Мельник В.А.

Харків, Україна

Комунальне некомерційне підприємство «Харківська міська студентська лікарня»

Харківської міської ради

kalinichenko.sv79@gmail.com

Знайомство: Я, Калініченко С. В., – бактеріолог бак.відділу клініко-діагностичної лабораторії та відділу інфекційного контролю (ВІК) КНП «Харківська міська студентська лікарня» ХМР, працюю під керівництвом директора Бакуменко М. Г., проводжу визначення протимікробної резистентності згідно EUCAST, надаю допомогу при проведенні навчань та у консультативних комісіях у роботі ВІК. Нашу установу сформовано у 1922 році. На цей час КНП «Харківська міська студентська лікарня» ХМР – спеціалізований заклад з амбулаторно-поліклінічним підрозділом, що надає допомогу населенню м. Харкова та внутрішньо-переміщеними особами.

Напрямок роботи. Використання скринінгу на колонізацію мікроорганізмів, зокрема з протимікробною резистентністю, кумулятивних антибіотикограм для клінічних потреб та потреб епідеміологічного нагляду за інфекційними хворобами, пов'язаними з наданням медичної допомоги.

Самопрезентація. Розроблено і впроваджено стандартні операційні процедури (СОП) щодо скринінгу на колонізацію мікроорганізмів з протимікробною резистентністю (ПМР). Тісна співпраця з 2023 року співробітників ВІК із адміністрацією, профільними лікарями та фахівцями лікарняної аптеки дозволили вдосконалити та розробити нові підходи, які допомагають своєчасно виявляти носіїв патогенів, запобігати поширенню резистентних штамів, оптимізувати емпіричну антибіотикотерапію та впроваджувати цілеспрямовані заходи інфекційного контролю. У 2025 році було розроблено СОП щодо використання антибактеріальних препаратів (АБП) і впроваджено скринінг раннього виявлення, що дозволяє ідентифікувати пацієнтів, які є носіями стійких бактерій, ще до появи симптомів інфекції. Це дозволяє ізолювати або вживати запобіжних заходів для запобігання передачі мікроорганізмів від носія до інших пацієнтів у медичному закладі. Отримані результати було презентовано директору КНП «Харківська міська студентська лікарня» ХМР та було обґрунтовано виділення додаткових ресурсів для впровадження кумулятивної антибіотикограми у 2026 році.

Досвід. Вищенаведені заходи дозволили оптимізувати та вжити відповідні заходи для запобігання розповсюдження антибіотикорезистентних мікроорганізмів у медичному закладі, надали змогу оцінювати ефективність впроваджених заходів інфекційного контролю, таких як посилення гігієни рук або дезінфекції. Наприклад, виявлення колонізації MRSA серед медичного персоналу та пацієнтів дозволило запобігти розвитку інфекцій, що можуть виникнути під час або/чи після оперативного втручання. Скринінг на MRSA, із визначенням чутливості або резистентності до антибіотиків, допоміг призначити найбільш ефективну антибіотикотерапію, підвищив шанси на успішне лікування та знизив ризик розвитку ускладнень. Крім того, скринінг на MRSA допоміг відстежувати динаміку розповсюдження зазначених стійких мікроорганізмів у медичному закладі та визначати основні джерела

інфекції. У 2025 році завдяки моніторингу і проведеним заходам інфекційного контролю щодо носійства MRSA, кількість носіїв на MRSA серед медичного персоналу знизилась, порівняно з 2024 роком, в 1,2 рази ($p < 0,05$).

Наша команда з радістю поділитися отриманим досвідом. Ви можете писати на контактну пошту kalinichenko.sv79@gmail.com

Висновки.

- впровадження скринінгу на MRSA і проведення відповідних заходів інфекційного контролю щодо носійства, призвело до зниження кількості носіїв MRSA серед медичного персоналу;
- визначення чутливості або резистентності до антибіотиків штамів MRSA допомогло призначити найбільш ефективну антибіотикотерапію;
- співпраця членів ВІК із адміністрацією, профільними лікарями та фахівцями лікарняної аптеки, дозволила оптимізувати використання АБП;
- презентація та періодичне звітування досягнень роботи ВІК керівництву лікарні призвело до підвищення підтримки та виділення ресурсів на подальшу роботу відділу.